

BẢN TIN NÓNG SỐ 4

ĐỐI PHÓ VỚI TRỜI NỒM – TRÁCH NHIỆM CỦA AI?

Để có những bài viết về nhạy cảm giới, có cần thiết phải chờ một dịp nào đó đặc biệt như ngày 8- 3, 20-10 hay ngày gia đình Việt Nam 28 -6? Trong bản tin này, chúng tôi xin đưa ra ví dụ về việc có thể lồng ghép nhạy cảm giới vào các tin, bài dù chỉ là những tin tức đời thường.

1. Hoàn toàn có thể đưa nhạy cảm giới vào các bài viết về đời sống thường ngày

Hà Nội nhiều ngày qua đang thiếu nắng, những cơn mưa nhỏ với không khí nồm, ẩm gây khó chịu cho mọi gia đình. Rất nhanh chóng, các tin bài về hiện tượng thời tiết này đã được đăng trên một số trang báo mạng trong thời gian vừa qua. Tuy nhiên, hầu hết trong các bài tin đó, những nhân vật được nhắc tới như những người chống nồm, lo toan sao cho nhà cửa, áo quần khô ráo lại là nữ giới, những người vợ trong gia đình.

Trong mục *Đời sống* đăng ngày 4/3/2014 trên trang *vnexpress* có bài ***Người Hà Nội chật vật đối phó với trời nồm***. Ngay từ đầu, bài viết đã đưa hình ảnh của một người vợ phải đối phó với thời tiết khó chịu khi vừa đi công tác về trong khi sự có mặt của người chồng ở nhà dường như không có ý nghĩa gì đối với việc này. Điều đó thể hiện là anh chồng hàng ngày ra sofa ngủ để mặc phòng ẩm ướt mốc meo chờ vợ về.

“Trở về nhà sau một tuần đi công tác, chị Thái giặt mình khi thấy chăn, ga, gối lên mốc, còn nền nhà ướt nhẹp.

“Nhà mình cấp 4, ẩm thấp. Nhà có hai phòng, thời gian vợ đi công tác, chồng không vào phòng trong mà thường ngủ ngay sofa phòng ngoài cùng con và bà nội, thế nên chẳng để ý việc đồ đạc trong đó mốc meo”, chị Thái kể.

Vậy là suốt 2 ngày cuối tuần, chị phải đánh vật với việc lau dọn, giặt đồ. Hai vợ chồng chị cũng phải đi mua ngay một chiếc máy sấy, vì chỗ phơi trong nhà quá ít, giặt lâu khô, đồ giặt xong cứ ẩm mãi rồi bị mốc”

Trong bài có 4 nhân vật được phỏng vấn, 2 nữ và 2 nam. Tuy số lượng nhân vật cân bằng nhau về giới, nhưng nội dung được nhắc đến lại khác nhau. Hai nhân vật nữ đều được nhắc đến với trách nhiệm lau khô nhà cửa. Một nhân vật nam được nhắc tới nhưng không rõ vai trò, có vợ đang mang thai nên trách nhiệm phần nào được san sẻ. Nhân vật nam còn lại được nhắc tới như là người lo toan những việc nặng nhọc hơn, những việc thường được xem là của nam giới:

Anh Thành (Lê Thanh Nghị, Hà Nội) cho biết, sau những ngày qua, nhiều thiết bị điện tử trong nhà anh không chạy được nữa. "2 chiếc đèn tuýp ít bật khi cần đến thì không sáng được nữa, bộ đổi điện tivi cũng chết phải thay, chiếc laptop tự dưng chập chờn... Chưa bao giờ mong trời nắng và khô ráo như bây giờ", anh Thành nói

Trên một bài báo khác, các nhân vật nữ vẫn được gắn với hình ảnh phơi đồ và nhân vật nam được gắn với hình ảnh “cơ quan, sờ mó”, như vậy chân dung nữ giới vẫn được thể hiện ở phạm vi hẹp: trong gia đình, chân dung nam giới được thể hiện ở phạm vi rộng hơn: ngoài xã hội.

Chị Phạm Thanh Nhân, KCC Tiên Hưng – Hà Đông cho biết: “Thời tiết này thực sự rất khó chịu, ảnh hưởng tới cuộc sống của gia đình tôi, quần áo giặt lâu khô, chỗ phơi thì hạn chế, nhà nồm ẩm phải lau liên tục không thì máy đưa trẻ nhà tôi đi lại hay trượt ngã. Gia đình tôi rất hạn chế việc ra ngoài vì cứ đi về là giày dép, xe cộ lại lòi theo bùn, nước ở ngoài đường rất bẩn...”.

...

Anh Thành, nhân viên kỹ thuật công ty công nghệ ATO thở dài: “Đi làm mà như đi đánh trận, vào công ty không khác gì cái nhà kho cũ vì nền bẩn, không khí ẩm thấp khó chịu, có lúc làm xong một số giấy tờ rồi vì chẳng may đánh rơi xuống nền bẩn hết lại phải làm lại...”

Trích bài ***Dân thủ đô chật vật tìm cách tránh thời tiết nồm ẩm*** đăng ngày 1/3/2014 trên mục *Điểm nóng* trang tin: www.kienthuc.net.vn (được đăng lại từ ĐSPL)

Các bạn có thể tìm thấy một loạt những bài về hiện tượng thời tiết này trên những trang báo khác mà hầu hết các nhân vật được nhắc tới là phụ nữ.

<http://doisong.vnexpress.net/tin-tuc/gia-dinh/nguoi-ha-noi-chat-vat-doi-pho-voi-troi-nom-2956663.html>

<http://phapluatxahoi.vn/20140304102120378p0c1001/nguoi-ha-noi-chat-vat-doi-pho-voi-troi-nom.htm>

<http://news.zing.vn/Mien-Bac-kho-so-vi-troi-nom-post47251.html>

<http://vietnamnet.vn/vn/doi-song/163494/nguoi-ha-noi-kho-vi-troi-nom.html>

<http://nld.com.vn/ban-doc/khon-kho-vi-troi-nom-20140228200213233.htm>

<http://www.thoisu24h.vn/trang-chu/trong-nuoc/7420-nhieu-gia-dinh-khon-kho-vi-troi-nom-keo-dai.html>

2. Gợi ý để có nhạy cảm giới khi đưa tin bài về hiện tượng thời tiết này

Các tin bài nói trên đơn giản là phản ánh đúng thực tế quan sát của người viết bài. Tuy nhiên, với sự nhạy cảm, các phóng viên có thể đưa theo một cách khác:

- Khi nhắc tới việc dọn nhà những ngày trời nồm, tránh việc thể hiện đó như là công việc riêng của phụ nữ hay của riêng ai đó trong gia đình.
- Cần đặt các câu hỏi ngược lại đối với nhân vật nếu thấy vai trò trách nhiệm chỉ dồn lên một giới.

Ví dụ với bài Người Hà Nội chăt vật đối phó với trời nồm, trên vnexpress, khi phỏng vấn nhân vật chị Thái, phóng viên có thể đặt câu hỏi ngược lại “Vậy trong thời gian chị đi công tác, chị có nghĩ chồng chị cũng nên tìm cách giữ nhà khô hay phó đối với ẩm ướt?”

- Khi mách nước để khắc phục hậu quả của trời nồm tránh ám chỉ chúng chỉ phù hợp với riêng nữ hoặc nam (vì có thể trong suy nghĩ của nhiều người thì nữ khéo léo hơn thì việc lau dọn nhà phù hợp hơn với họ)
- Cố gắng lựa chọn cân bằng tỉ lệ nhân vật được phỏng vấn và nội dung phỏng vấn:

Số lượng nhân vật nữ và nam phải bằng nhau, trách nhiệm được nhắc tới của họ cũng tương đương nhau. Ví dụ khi nói tới nữ tìm cách giữ nhà khô, thì cũng nên có hình ảnh nam giới phơi quần áo, nhắc tới nhân vật nam ở công sở thì cũng nên có nhân vật nữ ở văn phòng.

- Hình ảnh minh họa cũng cân bằng giữa nam và nữ trong vai trò chống nồm

Các bài viết tránh đưa toàn hình ảnh những người phụ nữ lau dọn nhà, phơi quần áo mà không có hình ảnh nam giới nào. Nếu đưa như vậy thì sẽ khắc sâu thêm định kiến nữ giới lo việc nhà. Cố gắng tìm kiếm những hình ảnh nam giới có trách nhiệm trong việc này để thay đổi quan điểm của cộng đồng.

Tuy không phải là một trang báo chính thức, nhưng chúng tôi xin đưa ra như một ví dụ về bài viết có những hình ảnh “đắt” là những người nam giới mang quần áo đi phơi, đang lau dọn nhà cửa... Bài *Người Hà Nội đánh vật với trời nồm* trên trang tin *citinews.net*. Những hình ảnh này sẽ giúp cộng đồng nhận thức rõ hơn trách nhiệm của nam giới trong chia sẻ việc nhà.

<http://citinews.net/doi-song/nguoi-dan-ha-noi--danh-vat--voi-troi-nom-5IK4R2Q/>

